

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/24/4/21

Katowice, 3 grudnia 2021 r.

Pan
Krzysztof Smela
Starosta Powiatu
Częstochowskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 lipca do 25 sierpnia 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Powiatu Częstochowskiego**, za okres od 1 stycznia 2017 r. do 25 sierpnia 2021 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym 4 października 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2017 - 2019 nie zaliczono do tytułów dłużnych, a tym samym nie wykazano jako długu w Wieloletnich Prognozach Finansowych Powiatu Częstochowskiego zobowiązań wynikających z umów leasingu zawartych przez Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie. Zobowiązań tych nie ujęto w załącznikach nr 2 (wykaz przedsięwzięć) załączonych do uchwał Rady Powiatu Częstochowskiego w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Częstochowskiego: Nr XX/133/2016 z dnia 22 grudnia 2016 r., Nr XXVII/203/2017 z dnia 21 grudnia 2017 r., Nr IV/29/2019 z dnia 24 stycznia 2019 r. oraz Nr XII/96/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. wraz z wprowadzonymi w ciągu poszczególnych lat zmianami. ww. zobowiązania.*
Informacje o spłatach rat leasingowych w dziale 600 – Transport i łączność zawarto w sprawozdaniach rocznych z wykonania budżetu Powiatu Częstochowskiego za lata 2018 - 2020.
W myśl art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. W ślad za art. 226 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego

prognozą co najmniej kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty.

Zgodnie ze wzorem wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 92 z późn. zm.), w pozycji 14 powinny być wykazane dane uzupełniające o dług i jego spłacie; w pozycji 14.2 wykazuje się kwotę długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu, w pozycji 14.3 wykazuje się wydatki zmniejszające dług, w tym w pozycji 14.3.2. związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych w państwowy dług publiczny.

Powyższe dotyczyło umów:

- Nr 27850/Cz/17 z dnia 26 maja 2017 r. zawartej z EFL Credit Agricole,
- Nr 27851/Cz/17 z dnia 27 maja 2017 r. zawartej z EFL Credit Agricole,
- Nr 61510 z dnia 1 czerwca 2017 r. zawartej z Societe Generale,
- Nr 29900/Cz/18 z dnia 17 października 2018 r. zawartej z EFL Credit Agricole,
- Nr 70029 z dnia 14 września 2018 r. zawartej z Societe Generale,
- Nr 19/032172 zawartej dnia 12 grudnia 2019 r. z PKO Leasing.

Z ww. umów leasingu wynikało, że z chwilą zawarcia przez Leasingodawcę umowy leasingu na Leasingobiorcę przeniesiono uprawnienia z tytułu gwarancji i rękojmi za wady Sprzętu przysługujące Leasingodawcy względem Dostawcy, przy czym realizacja uprawnień z tytułu rękojmi lub gwarancji następować miała na koszt Leasingobiorcy. Na Leasingobiorcę przerzucono również pełną odpowiedzialność za uszkodzenia, utratę lub zmniejszenie wartości Sprzętu oraz szkody wobec osób trzecich, powstałe w czasie trwania umowy leasingu, a nie pokryte przez zakład ubezpieczeń.

Treść ekonomiczna tych umów świadczyła, iż były to w rzeczywistości umowy zaliczane do długu publicznego w rozumieniu § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767). W myśl wskazanego przepisu, do kategorii kredytów, pożyczek zalicza się również umowy leasingu zawarte z finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy.

Zawarcie powyższych umów leasingu nastąpiło bez stosownego upoważnienia nadanego przez Radę Gminy Powiatu Częstochowskiego.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników uznano, że upoważnienie do podpisania tych umów mieści się w ramach upoważnienia do zaciągania zobowiązań na zadania, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Zgodnie z art. 228 ust. 2 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd jednostki samorządu terytorialnego do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Przekazanie uprawnień może dotyczyć także zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Przedmiotowe umowy leasingu nie należały do kategorii umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych była niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Ww. umowy leasingu zostały zawarte przez Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Częstochowie i podpisane przez Głównego Księgowego Powiatowego Zarządu Dróg w Częstochowie, któremu Skarbnik Powiatu udzielił upoważnienia do kontrasygnowania umów w swoim imieniu.

W roku 2020 zadania, na realizację których podpisano umowy leasingu, były ujmowane w wykazie przedsięwzięć do WPF.

Przedmiotowe zobowiązania zostały całkowicie uregulowane w miesiącu sierpniu 2021 r.

Przygotowanie danych do wieloletniej prognozy finansowej należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Z kolei w okresie III kwartał 2018 r. – II kwartał 2021 r. zobowiązań wynikających z ww. umów nr 70029 z 14 września 2018 r. i nr 29900/Cz/18 z 17 października 2018 r. nie ujęto w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, co było niezgodne z § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), a następnie § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396).

Zgodnie z ww. przepisami, w części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy). Zobowiązania wykazywane w sprawozdaniu Rb-Z, w poz. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, należy rozumieć jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu.

W myśl § 10 ust. 6 ww. rozporządzenia, jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.

Sprawozdania Rb-Z Powiatu Częstochowskiego za lata 2018 - 2020 podpisali: za rok 2018 - z upoważnienia kierownika jednostki p. Jan Miarzyński – Wicestarosta Powiatu Częstochowskiego oraz p. Krzysztof Toczko – Skarbnik Powiatu, za rok 2019 - z upoważnienia kierownika jednostki – p. Henryk Kasiura – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego oraz z upoważnienia Skarbnika Naczelnik Wydziału Finansowego i za

*rok 2020 – z upoważnienia kierownika jednostki p. Jan Miarzyński – Wicestarosta Powiatu Częstochowskiego oraz p. Krzysztof Toczko – Skarbnik Powiatu Częstochowskiego.
Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Powiatu Częstochowskiego ponosi Zarząd tego Powiatu. W myśl art. 69 ust. 1 pkt 2 tej ustawy do obowiązków zarządu należy również zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.*

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad kierownikami jednostek organizacyjnych Powiatu Częstochowskiego w zakresie zaciągania zobowiązań wieloletnich, zgodnie z udzielonymi upoważnieniami, mając na uwadze art. 228 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 228 ust. 2 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Sporządzić korekty kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w zakresie zobowiązań finansowych wynikających z umów leasingu, mając na uwadze § 2 ust. 1 pkt 2 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396) oraz § 10 ust. 5 ww. rozporządzenia, a także wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Częstochowie w zakresie:

- przygotowania danych o tytułach dłużnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Częstochowskiego, mając na uwadze art. 72 ust. 1a, art. 226 ust. 1 pkt 6 i art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.), a także wzór wieloletniej prognozy finansowej stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83),

- wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu umów, których treść ekonomiczna wskazuje, iż są to umowy leasingu, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767) oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396), a także § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia,

mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki pieniężnej:

- *Do zakończenia kontroli, tj. 25 sierpnia 2021 r., nie zapewniono bankowej obsługi budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w art. 264 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), poprzez zaniechanie ustalenia zasad wykonywania tej obsługi dla budżetu z uwzględnieniem wszystkich jednostek organizacyjnych. Zgodnie z ww. przepisami ustawy, bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Zasady wykonywania obsługi bankowej określa umowa zawarta między zarządem jednostki samorządu terytorialnego a bankiem.*

Obsługa bankowa Powiatu Częstochowskiego była prowadzona na podstawie umowy ramowej (nr w Centralnym Rejestrze Umów Starostwa Powiatowego w Częstochowie 81/FN/2020) zawartej 24 czerwca 2020 r. na okres od 26 czerwca 2020 r. do 26 czerwca 2023 r. Poprzednio obowiązywała umowa nr 2983855/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. W swoich postanowieniach żadna z ww. umów nie obejmowała zasad funkcjonowania gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych.

Obsługę 11 jednostek organizacyjnych prowadził ten sam bank, natomiast obsługę 9 jednostek organizacyjnych realizowały inne banki, na podstawie odrębnych umów zawartych przez kierowników każdej z jednostek, na zasadach ustalonych odrębnie przez każdego z kierowników tych jednostek.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Krzysztofa Smeli – Starosty Częstochowskiego oraz p. Krzysztofa Toczko – Skarbnika Powiatu Częstochowskiego, umowy zawarte przez Powiat Częstochowski z bankiem obsługującym przewidywały możliwość zawarcia umów przez jednostki organizacyjne na zasadach obowiązujących dla Powiatu. Jednostki były informowane o takiej możliwości. Z uwagi na fakt, że jednostki rozproszone są po terenie dużego obszaru powiatu, ze względów organizacyjnych oraz kosztów decyzję o współpracy z bankiem podejmowali dyrektorzy jednostek. Decydujące znaczenie miała odległość banku od siedziby jednostki

Ustalenie zasad wykonywania bankowej obsługi budżetu j.s.t. na podstawie art. 264 ust. 2, w związku z art. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, należało do Zarządu Powiatu Częstochowskiego.

Wniosek nr 3

Zapewnić bankową obsługę budżetu Powiatu Częstochowskiego na podstawie umowy zawartej w trybie art. 264 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W dniu 19 lutego 2021 r. nieprawidłowo sporządzono Rb-ST - roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2020 r. poprzez zaniżenie danych w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” o kwotę 2.880.501,00 zł. Kwota ta wynikała z salda rachunku*

bankowego oraz bankowego potwierdzenia salda dotyczącego konta „Rachunki lokat terminowych” na koniec roku 2020.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania tego sprawozdania zawartymi w § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 poz. 109 r. z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych. W myśl § 9 ust. 1 ww. rozporządzeń, kierownicy jednostek sporządzają sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2020 r. jako stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykazano kwotę 10.347.218,13 zł. Natomiast faktyczny stan środków pieniężnych na rachunku budżetu (konto 133 – „Rachunki bankowe”) na koniec 2020 r. wynosił kwotę 13.227.719,13 zł, powstała różnica to 2.880.501,00 zł. Kwota ta wynikała z salda Wn konta 133-5-000-00000-0001 „Rachunki lokat terminowych” na koniec roku 2020 i dotyczyła środków lokaty, zgodnie z bankowym potwierdzeniem salda na 31 grudnia 2020 r.

Zadania w zakresie przygotowania danych do ujęcia w sprawozdaniach Rb-ST należały do Inspektora w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Sprawozdanie Rb-ST na koniec 2020 r. podpisali: podpisali: p. Adam Morzyk – Członek Zarządu (z upoważnienia kierownika jednostki) oraz p. Krzysztof Toczko – Skarbnik Powiatu Częstochowskiego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego stosownie do zasad sporządzania tego sprawozdania zawartych w § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór w tym zakresie nad pracownikami Wydziału Finansowego, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- W dniu 11 lipca 2018 r. zawarto umowę o wsparcie realizacji zadania publicznego przed rozstrzygnięciem konkursu ofert na jego realizację, co było niezgodne z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 r. z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej, bez zbędnej zwłoki, zawiera umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3.

Powyższe dotyczyło umowy nr 6/2018 z dnia 11 lipca 2018 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pod tytułem „Wypoczynek dzieci i młodzieży - Łeba, Kościelisko 2018”, zawartej pomiędzy Powiatem Częstochowskim a Częstochowskim Stowarzyszeniem Rozwoju Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Częstochowie.

Oferta realizacji tego zadania została złożona w Starostwie Powiatowym w Częstochowie 11 lipca 2018 r.

Konkurs ofert na realizację przedmiotowego zadania publicznego Powiatu Częstochowskiego w dziedzinie turystyki i wypoczynku został rozstrzygnięty 1 sierpnia 2018 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, pracownik merytoryczny przygotowujący umowę nie zwrócił uwagi na to, że w nagłówku została niewłaściwie wpisana data zawarcia tej umowy.

Umowę dotacji podpisali: p. Henryk Kasiura – były Wicestarosta Powiatu Częstochowskiego, p. Jan Miarczyński – były członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego oraz Naczelnik Wydziału Finansowego.

Za prowadzenie spraw związanych z udzielaniem dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych był odpowiedzialny pracownik zatrudniony na stanowisku pomocy administracyjnej w Wydziale Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 5

Zapewnić udzielanie dotacji dla podmiotów nienależących do sektora finansów publicznych zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami prowadzącymi sprawy udzielania dotacji w zakresie prawidłowego przygotowywania dokumentacji, mając na uwadze art. 228 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 228 ust. 2 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie udzielania dotacji spółkom wodnym:

- *W latach 2019 - 2021 zaniechano zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o naborze wniosków o przyznanie dotacji spółkom wodnym i wyniku ich oceny. Powyższe stanowiło naruszenie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, ustalonych w uchwale Rady Powiatu Częstochowskiego Nr III/17/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowych z budżetu Powiatu Częstochowskiego, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia, zmienionej uchwałą Nr V/34/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. (zmiana weszła w życie z dniem 19 marca 2019 r.) w związku z art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.). Stosownie do art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.) zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie*

udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z § 2 ust. 3 i 4 ww. uchwały, postępowania o udzielenie dotacji dla spółek wodnych oraz podział dotacji dla poszczególnych spółek uczestniczących w postępowaniu przeprowadza Zarząd Powiatu (...). Zapewnia się jawność postępowania w sprawie przyznania dotacji dla spółek wodnych poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Częstochowie zestawienia wniosków o przyznanie dotacji, uchwał Zarządu Powiatu przyznających dotację poszczególnym spółkom oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Powiatu Częstochowskiego, w którym imiennie wyszczególnia się podmioty, które uzyskały dotacje oraz wysokość tej dotacji. Zgodnie z § 3 ust. 8 ww. uchwały, nabór wniosków ogłaszany będzie corocznie w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Częstochowie.

W ww. postępowaniach udzielono dotacji dwóm spółkom wodnym oraz Częstochowskiemu Związkowi Spółek Wodnych działającym w imieniu i na rzecz dwóch spółek wodnych w łącznej kwocie 54.950,00 zł.

Z wyjaśnień pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Częstochowie wynika, że do wszystkich trzech spółek wodnych istniejących w powiecie wysyłane były pisma informujące o naborze wniosków, w których podawany był termin składania wniosków. Uznano, że powiadomienie bezpośrednie wszystkich zainteresowanych i jedynek możliwych beneficjentów otrzymania dotacji wyczerpuje obowiązki zapewnienia jawności postępowania.

Zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury udzielenia dotacji dla spółek wodnych wykonywali pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Udzielać dotacji dla spółek wodnych zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady Powiatu Częstochowskiego Nr III/17/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowych z budżetu Powiatu Częstochowskiego, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia wraz ze zmianami, mając na uwadze art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2017 - 2020 pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Głównego Specjalisty w Wydziale Administracji Budowlanej nieprawidłowo ustalono i wypłacono świadczenia ze stosunku pracy, tj.:*
 - *w okresie od stycznia 2017 r. do czerwca 2020 r. naliczono i wypłacano dodatek za wieloletnią pracę w wysokości o 1% niższej niż wynikało to z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.) oraz z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).*

Stosownie do ww. przepisów dodatek za wieloletnią pracę przysługuje po 5 latach pracy w wysokości wynoszącej 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego

i jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku.

Z akt sprawy wynikało, że pracownik nabył prawo do dodatku za wieloletnią pracę w wysokości 5% dnia 12 lipca 2004 r., natomiast z dokumentacji dotyczącej wypłaty tego dodatku wynika, iż został on przyznany i wypłacony w dniu 30 sierpnia 2005 r. i od tego dnia był rocznie zwiększany o 1% aż do osiągnięcia wysokości 20% w lipcu 2020 r. Dodatek ten wypłacano w zaniżonej wysokości nawet pomimo wypłacenia 8 maja 2020 r. nagrody jubileuszowej za 20 lat pracy zawodowej.

- *w dniu 5 maja 2020 r. przyznano, a w dniu 8 maja 2020 r. wypłacono temu pracownikowi nagrodę jubileuszową za 20 lat pracy zawodowej, podczas gdy z przedłożonej dokumentacji wynikało, iż pracownik ten osiągnął staż pracy uprawniający do uzyskania tej nagrody jubileuszowej 12 lipca 2019 r.*

Powyższe było niezgodne z art. 38 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.) oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936). Stosownie do ww. przepisów pracownikowi samorządowemu po 20 latach pracy przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości 75% wynagrodzenia miesięcznego. Prawo do nagrody jubileuszowej pracownik samorządowy nabywa w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody.

Z wyjaśnień pracowników Starostwa Powiatowego w Częstochowie wynikało, że prawdopodobną przyczyną wypłacania zaniżonego dodatku za wieloletnią pracę oraz zbyt późnego wypłacenia nagrody jubileuszowej było niewliczenie do stażu pracy okresu pierwszego zatrudnienia na podstawie umowy o staż absolwencki i dlatego dodatek za wieloletnią pracę i nagrodę jubileuszową przyznano z rocznym opóźnieniem.

Za przygotowywanie dokumentacji związanej z przebiegiem pracy pracowników starostwa odpowiedzialny był Inspektor w Wydziale Organizacji, Rozwoju i Gospodarki Mieniem, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału. Pisma informujące o zwiększeniu dodatku podpisał p. Krzysztof Smela – Starosta Powiatu Częstochowskiego.

Wniosek nr 8

Dokonać ponownego przeliczenia wysokości wypłaconego Głównemu Specjaliście w Wydziale Administracji Budowlanej w okresie styczeń 2017 r. - lipiec 2020 r. dodatku za wieloletnią pracę i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia tego dodatku dokonać wypłaty różnicy pomiędzy kwotą wyliczoną a uprzednio wypłaconą, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w zakresie prawidłowego naliczania składników wynagrodzeń oraz ustalania prawa do nagrody jubileuszowej, z uwzględnieniem art. 38 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych:

- *Do dnia rozpoczęcia kontroli nie opublikowano na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Częstochowie informacji dotyczących kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Starostwie Powiatowym w Częstochowie w latach 2017 - 2020, czym naruszono art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 4 ust 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o danych publicznych, w tym treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności organy władzy publicznej. Udostępnianie informacji publicznych następuje w drodze ogłaszania informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych, w Biuletynie Informacji Publicznej. Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 (organy władzy publicznej), obowiązane są do udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej informacji publicznych, m.in. o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie.*

W latach 2017 - 2021 w Starostwie Powiatowym w Częstochowie zostały przeprowadzone kontrole i audyty m.in. przez: Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach w 2017 roku, Najwyższą Izbę Kontroli w roku 2019, Izbę Administracji Skarbowej w Katowicach w 2020 roku. Natomiast w Biuletynie Informacji Publicznej nie zamieszczono informacji o ww. kontrolach.

W Starostwie Powiatowym w Częstochowie obowiązuje zarządzenie Nr 23/2019 Starosty Częstochowskiego z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia osób odpowiedzialnych za prowadzenie Biuletynu Informacji Publicznej w Starostwie Powiatowym w Częstochowie oraz ustalenia zasad publikacji i aktualizacji danych w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Częstochowie. Zgodnie z tym zarządzeniem, do zadań redaktora strony podmiotowej BIP należy w szczególności publikowanie i aktualizowanie informacji w BIP, zgodnie z zakresem działania komórki organizacyjnej, w której jest zatrudniony. Nie został wyznaczony redaktor dla Oddziału Audytu i Kontroli Wewnętrznej.

Wniosek nr 10

Uzupełnić procedury w zakresie publikowania informacji na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Częstochowie dotyczące Oddziału Audytu i Kontroli Wewnętrznej, mając na uwadze art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku

z art. 4 ust 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej